



CZU 336(498)(091)

SIMPOZIONUL DE ISTORIE ȘI CIVILIZAȚIE BANCARĂ
„CRISTIAN POPIȘTEANU”, Ediția a XXII-a, București, 7 mai 2014

The SYMPOSIUM of HISTORY and BANKING CIVILIZATION, „CRISTIAN
POPIȘTEANU”, Edition XXII, Bucharest, May 7, 2014

RADU MOȚOC

Abstract: *The symposium was devoted to Cristian Popișteanu, a journalist and a historian, being paid tribute to those who knew him and worked with him.*

The views expressed by the word were under the sign of «round table» moderated by Cristian Paunescu. The speakers emphasized the complexity of the character of Cristian Popișteanu which he left many scientific papers and memories. Reverential volume written by the Cultural Foundation Magazin Istoric has published more than 100 memories, dedications and signatures of national and international personalities.

Key words: *a journalist, a historian, complexity of the character, scientific papers and memories, national and international personalities.*

Ediția din anul acesta a fost consacrată ziaristului și istoricului **Cristian Popișteanu**, fondatorul „Magazinului Istoric”, care în anul 1993 avea să-l întrebe pe guvernatorul BNR: „Credeți că publicul din România are vreo șansă să înțeleagă activitatea bancară după 40 de ani de cultură de altă natură ?”¹.

Această provocare a dat naștere unei colaborări culturale între BNR și *Magazinul Istoric*, concretizată prin simpozioane care se desfășoară anual începând cu anul 1993.

Anul acesta se împlinesc 134 de ani (aprilie 1880) de când I. C. Brătianu a depus în Parlament proiectul *Legii constitutive a Băncii Naționale a României*, aplicînd deviza politică economică națională „prin noi înșine”².

În cuvîntările de deschidere a simpozioanelor, guvernatorul BNR, acad. Mugur Isărescu, cu multă eleganță amintește de fiecare dată despre preocupările instituției pe care o conduce, legate de acțiuni culturale care au marcat un sprijin constant și divers avînd un statut de mecenat. Merită a fi amintite doar cîteva din aceste activități recente:

Inaugurarea statuii lui *Eugeniu Carada*, fondatorul Băncii Naționale. Prima statuie ridicată în anul 1924, care îl reprezenta pe E. Carada, a fost opera sculptorului

¹ *Simpozionul de istorie și civilizație bancară „Cristian Popișteanu”,* București, 25 aprilie 2012. Cuvîntul de deschidere al acad. Mugur Isărescu, Guvernator, BNR, pag. 11.

² *Simpozionul de istorie și civilizație bancară „Cristian Popișteanu”,* București, 29 aprilie 2013. Cuvînt de deschidere al acad. Mugur Isărescu, pag. 8



Ernest Dubois, fiind distrusă de autoritățile comuniste în anul 1953³.

Achiziționarea și restaurarea conacului care a aparținut lui Mihai Oromolu, guvernator al BNR în perioada 1922 - 1926. Conacul se află în localitatea Păușești - Măglași din județul Vâlcea, fiind o lucrare rezidențială rurală proiectată de arhitectul Petre Antonescu în stil neoromânesc, avînd elemente specifice culelor olteneste⁴.

Înființarea Muzeului Tezaurului de la Mănăstirea Tismana, unde în anul 1944 a fost adăpostit într-o peșteră tezaurul Băncii Centrale a Poloniei alături de tezaurul BNR⁵.

Simpozioanele din perioada 2012 - 2013 au abordat subiecte deosebit de interesante, care au constituit o colecție remarcabilă de volume din care merită a fi semnalate cîteva din aceste comunicări:

- *Considerații privind marea criză economică din 1929-1933* – Acad. Mugur Isărescu și Mihaela Tone.
- *Consilieri străini la BNR* – Cristian Păunescu.
- *Trei povești adevărate despre aur: Tezaurul de la Moscova, o istorie neîncheiată; Aurul polonez, o istorie terminată și cu final fericit; Operațiunea Neptun (Mănăstirea Tismana), o decizie înțeleaptă* – Acad. Mugur Isărescu.
- *Despre aur și valoarea cunoașterii resurselor minerale naționale* – Emil Constantinescu.
- *De la bimetalism la monometalism, sistemul monetar al României* – dr. Brîndușa Costache și dr. Nadia Manea.
- *Tezaurul de la Moscova între legendă și adevăr* – Ion Bistreanu.
- *Sovieticii despre aurul românesc* – Cristian Păunescu.
- *Povestea aurului de la Tismana* – Gheorghe Birău.
- *Emisiuni monetare din aur ale Băncii Naționale* – Cristian Ciornei.
- *Politica Băncii Centrale privind achiziția de aur* – Lucian Croitoru.

Anul acesta, simpozionul a fost consacrat în totalitate personalității ziaristului și istoricului Cristian Popișteanu, fiind omagiat de cei care l-au cunoscut și au colaborat cu el.

Luările de cuvînt au fost sub semnul unei „mese rotunde” moderate de Cristian Păunescu și-au scos în evidență complexitatea acestui personaj, care a lăsat în urma lui pe lîngă lucrări științifice și foarte multe amintiri. Volumul omagial redactat de *Fundația Culturală Magazin Istoric* a publicat peste 100 de amintiri, dedicații și semnături ale unor personalități naționale și internaționale.

Printre cei care au mărturisit impresii legate de cel omagiat este și istoricul Radu Florescu, profesor la Boston College (USA): „În această vreme, *Magazinul Istoric* reprezenta pentru mine, un român venind de dincolo de hotare, o legătură aproape unică amintind istoria țării mele așa cum am învățat-o la Liceul „Titu Maiorescu” între cele două războaie. Eram în special interesat în memoriile publicate de Cristian ale

³ *Simpozion 2012*, pag. 9.

⁴ *Ibidem*, pag. 11.

⁵ *Ibidem*, pag. 10



unor personalități din epoca interbelică, cum ar fi Marghiloman, Martha Bibescu, Titulescu și alții, personalități puțin cunoscute de public în perioada comunistă⁶.

Cei care au luat cuvîntul la acest simpozion, aducînd un omagiu lui Cristian Popișteanu, sînt: acad. Mugur Isărescu; acad. Dan Berindei, Radu Varia, acad. Răzvan Theodorescu, Mihnea Constantinescu, Cristian Păunescu, Marian Ștefan și Dorin Matei.

A fost vernisată și o expoziție cu mărturii legate de Cristian Popișteanu din colecția Sorin Buică.

Premiile *Fundației Culturale Magazin Istoric*, ca în fiecare an, sînt acordate unor lucrări științifice selectate de fundație și recompensate de diverse societăți comerciale care sponsorizează individual cele 16 lucrări din acest an. Fiecare premiu are o denumire a unei personalități de primă mărime în istoriografia romînească. Dintre lucrările premiate care au apărut în anul 2013 semnalăm cîteva:

Premiul „Nicky Chrissoveloni”: *Prizonieri de război romîni în Uniunea Sovietică. Documente 1941- 1956* – Coordonator Vitalie Văratie.

Premiul „Grigore Gafencu”: *O istorie în date a exilului și emigrației romînești (1949-1989)* – Dumitru Dobre.

Premiul „Gh. I. Brătianu”: *Academia română și Casa regală a României. Două destine paralele 1866-1948* – Studiu introductiv acad. Păun Ion Otiman, note biografice și selecția textelor de dr. Dorina Rusu.

Premiul „Virgil Cîndea”: *Dicționarul zugravilor de subțire, monahi și mireni* – Olga Greceanu.

Premiul „G. M. Cantacuzino”: *Palatul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale și personalități din lumea constructorilor* – Nicolae Șt. Noica.

Premiul „Ion Nistor”: *Canalul morții. Martor* – Valentin Hossu-Longin.

Premiul „Dimitrie Onciul”: *Ioan Basarab, un domn romîn la începuturile Țării Românești* – Matei Cazacu și Dan Ioan Mureșan.

Ultimul număr din „Magazinul Istoric” apărut în mai 2014 abordează o tematică pe cît de interesantă pe atît de actuală:

Rusia – Ucraina. Istoria unei relații – Ion Bistreanu

Hanatul tătar din Crimeea – Tasin Gemil.

Averea lui Carol I (Cu accent pe acțiunile de binefacere) – Ion Bulei

Războiul de independență-ecouri italiene – Francesco Guida

Mareșalul Ion Antonescu se adresează muncitorilor de 1 mai 1943 – Valeriu Rîpeanu.

Detronarea lui Cuza – Dionisie V. Craifaleanu

Monumentul Ion C. Brătianu din București – Cezar Petre Buiumaci ⁷.

Acest simpozion s-a încheiat cu un recital susținut de „Pro Arte”, care a interpretat două lucrări de Joseph Haydn și Ludwig van Beethoven. Acest trio fondat în anul 1978 este compus din trei membri ai Filarmonicii „George Enescu”: violonista Anda Petrovici, violoncelistul Marin Cazacu și pianistul Nicolae Licareț.

⁶ Fundația Culturală Magazin Istoric, *În memoriam Cristian Popișteanu*, București, 2000, pag. 15

⁷ *Magazin Istoric*, mai 2014.